

Glosaro

Agnes virina propronomo

all right! [ol rajt] *bone!; en ordo!*

Angelo [ânĥelo] propronomo

Apachoj („Apatschen“) indiana tribo

Arapahoj („Arapahoes“) indiana tribo

Arkansas [ârkenso] nomo de rivero

Asinibojnoj („Assiniboins“) indiana tribo

Atabaskoj („Athabasken“) indiana tribo

Austin [ostin] nomo de urbo

Avat-vila *Granda Urso*, propronomo

ay ay! [aj aj] *jes, jes!; jes, bone!*

ballerina *dancistino*

Bazaine [bazên] propronomo

Baya [baja] nomo de urbo

Bee Fork [bi fork] „abelo-forkiĝo“; nomo de riverdisiĝo

behold! [bihôld] *atentul!; vidul!*; esprimo de atentigo

Benito antaŭnomo

Benito Juárez [benito ĥuares] prezidinto de Meksikujo

beso de cortesia [beso de kortesia] *honora kiso*

Bill Bulcher [bil balĉa] propronomo

Black Hills [blek hils] *Nigraj Altaĵoj*; nomo de montaro

blackberry [blêkberi] *mirtelo*

bless my soul! [bles maj sol] *benu mian animon*; esprimo de surpriziĝo

bluff [blaf] speco de kanjono

Blyth [blajz] propronomo

boardinghouse [bordinhaŭz] *hotelo, tranoktejo*

boardkeeper [bôrdkiper] *bierejestro*

Bolsón de Mapimi [bolsôn de mapimi] nomo de dezerto

bonanza [bonanca] *metaltrovejo, mino*

Bothwell › Emery Bothwell

bounce! [baŭnc] esprimo de surpriziĝo

bowie-tranĉilo [bovi] granda ĉastranĉilo

bowieknife [bôvinajf] › bowie-tranĉilo

boy [boj] *knabo*

Braddon [breden] propronomo

brandy [brendi] *brando*

buenas tardes! *bonan vesperon!*

by Jove! [baj ĝov] *Dio!; pro Dio!*

caballero [kavaljero] *kavaliro*

cache „kaŝejo por feloj“

cantora [kantora] *kantistino*

captain [kepten] *kapitano, ŝipestro*

capt'n [keptn] neglekte por › captain

caramba! [karamba] esprimo de surpriziĝo aŭ ekkolero

castle in the air [kastel in zi er] *kastelo en la aero; iluziaĵo*

Castroville [kâstrovil] nomo de urbo

cañon [kanjôn] *kanjono*

Cedar Creek [seda krik] nomo de rivero

cent [sent] *cento*; centono de dolaro

Chico Creek [ĉiko krik] nomo de rivereto

Chihuahua [ĉivava] nomo de urbo

Cincinnati [sinsineti] nomo de urbo

Clinton [klinten] propronomo

Coahuila [koavila] nomo de urbo

Codex Napoléon [kodeks napoleôn] franca civilkodekso; Napoleôn:a leĝaro

colonel [kernel] *komandanto*

Colorado [kolorado] nomo de rivero

coloured lady [kalad lejdi] *koloritulino*; negra aŭ negroida virino

Columbus [kolambes] nomo de urbo

come on! [kam on] *ek!, faru!, nu!*

commissioner [komiŝena] *komisionisto*

Common-Street [kamen strit] nomo de strato

coon [kun] mallonge por › racoon

company [kômpeni] *societo*

conductor [kondakta] *konduktoro*

Cortesio [kortesio] propranomo

cotton [koton] kotono

couch [kaŭĉ] „kaŝita provizejo“

county [kaŭnti] (*reg-*)*distrikto*

cowboy [kaŭboj] *bovisto*; *bovpaŝtisto*

Cropley [kropli] propranomo

Cruces [kruses] nomo de urbo

Ĉikasooj („Chikasaws“) indiana tribo

Ĉimaroj („Chimarras“) indiana tribo

Dakotoj („Dakotas“) indiana tribo

damn it! [demnit] *ĝin damnu!*

dark and bloody grounds [dak end bladi graŭndz] *sinistraj sangaj grundoj*; poeta priskribo de la sovaĝa okcidento

Davis [dejvis] propranomo

dear uncle [dir ankel] *kara onklo*

deckhand [dekhend] *surferdeka helpisto*

Deutsche Zeitung [dojĉe cajtun] *Germana Gazeto*; nomo de gazeto

Dick Stone [dik ston] propranomo

digger [diga] *fosisto*, *orserĉisto*

diggin [digin] *orserĉado*

Don Atanasio [don atanâsio] *Majstro Atanasio*; propranomo

dutchman [daĉmen] *nederlandano*; malestima esprimo por ĝermandevenulo

Eagle-transpasejo [igel-] nomo de transpasejo

Edward [edvord] antaŭnomo

egad! [igâd] esprimo de nekredo aŭ surpriziĝo

El Bueno Pastor [el bueno pastôr] *la bona paŝtoro*; nomo de religia ordeno

Elm Creek [elm krik] nomo de rivereto

El Paso nomo de urbo

Emery Bothwell [êmeri bozvel] propranomo

Emery Forster [êmeri forsta] propranomo

Erzgebirge [êrcgebirge] *Ercmontaro*; montaro en Germanujo

estancia [estânsia] bieno

Estancia del Caballero [estânsia del kavaljero] *Bieno de la Kavaliro*

estanciero [estansiero] *bienestro*

Evans [ivenz] propranomo

far west [far vest] malproksima okcidento

farewell! [fervêl] *adiaŭ!; fartu bone!*

Fayette [fajêt] nomo de distrikto

Felisa Perillo [felisa periljo] propranomo

Finnetey › Tom Finnetey

first class boarding establishment for ladies and gentlemen [ferst klas bordin estèbliŝment for lejdis end ĝentelmen] *unuaklasa gasta stablaĵo por gesinjoroj*

Five Forks [fajf forks] urbeto en Virginio

flatsghost [flecghost] prerifantomo

Forster › Emery Forster
Fort Duncan [fort danken] nomo de fortikaĵo
Fort Inge [fort inĝ] nomo de fortikaĵo
Fort Niobrara nomo de fortikaĵo
Fort Randall [fort rendêl] nomo de fortikaĵo
Fort Riley [fort rajli] nomo de fortikaĵo; „apud la Kansas okcidente de Kansas City“
Fort Scott [fort skot] nomo de fortikaĵo
Fred antaŭnomo
Fred Owins [fred ovinz] propranomo
Freeman [frimen] propranomo
Freiberg [frajberg] nomo de germana urbo
Fridolin [frîdolin] antaŭnomo; figuro en la poemo *Der Gang nach dem Eisenhammer* („La Iro al la Forĝejo“) de Friedrich › Schiller
Frisco [frisko] mallongigo de › San Francisco
Front Street [front strit] nomo de strato

Galveston [ĝêlveston] nomo de urbo
gambusino *orservisto*, ĝenerale homo, kiu eliras pro trovi valorajn metalojn
Gater [gejter] propranomo
Gavilano propranomo
general store [ĝênerel stor] *ĉionvendejo*
gentleman [ĝêntelmen] *ĝentlemano*, estima esprimo por viro
Georg antaŭnomo
german [ĝermen] germano
Gibson [ĝibsen] propranomo
Gila [hila] nomo de rivero
gloire [gloâr] *gloro*

go on! *ekiru!*; *ekagu!*
good bye! [gud baj] *adiaŭ!*
good day! [gud dej] *bonan tagon!*
good guard [gud gard] *bonan gardadon!*
good heavens! [gud hevenz] *bonaj ĉieloj!*; esprimo de surpriziĝo
good luck! [gud lak] *bonan feliĉon!*; esprimo de surpriziĝo
good night [gud najt] *bonan nokton!*
Grant [grent] propranomo; fama nordŝtata generalo
Gravel [grejvel] nomo de perio
grizzly [grizli] *grizurso*
Green Park nomo de loko
greenfish [grinfiŝ] simila esprimo kiel › greenhorn
greenfrog [grinfrog] simila esprimo kiel › greenhorn
greenhorn [grinhorn] senspertulo, novulo
Guillelmo [giljelmo] propranomo, hispane por › William
gutter [gata] „profundaĵo en riveringo“

Habsburgoj nobelula dinastio, de kiu originis › Maximilian
hairdresser [hêrdresa] *frizisto*
Haletsville [hâlecvil] nomo de urbo
hallo(o) [halô] *saluton!*; *hola!*; alvoko
hang it all! [hengitôl] *pendigu ĉion!*; esprimo de surpriziĝo aŭ mal-kontento
Harry [heri] antaŭnomo
Harton [harten] propranomo
Hatatitla *Fulmo!*; „nomo de ĉevalo, kiu estis donacaĵo de Winnetou“
Hawk Inn [hok in] nomo de drinkejo
Hawkens › Sam Hawkens
heavens! [hevenz] *ĉieloj!*; esprimo de miriĝo

heigh-day! [hej dej] *bonega tago*;
esprimo de ĝojo aŭ neekspektita
feliĉo

Hektor propronomo

hickory [híkori] juglandujo

hide-spot [hajd spot] kaŝejo

Hofer [hofa] propronomo

hole [hol] „truo, pordo“

Honobiŝ („Honobisch“) *Granda
Rivero*, indiana nomo de la › Rio
Grande

Hopkinsville [hòpkinsvil] nomo de
urbo

howgh! [haŭ] indiana emfazigo je la
fino de parolado

Illinois [ílinojz] *Iliinoj*; nomo de
amerika ŝtato

Iltŝi *Vento*; nomo de ĉevalo

Inda-niŝo („Inda-nischo“) *Bona Viro*,
propronomo

indian [índien] *indiano*

indios bravos [índios bravos] *bravaj
indianoj*; sovaĝaj indianoj

indios fideles [índios fideles] *lojalaj
indianoj*; baptitaj indianoj

indsman [íncmen] ŝerceta esprimo
por indiano

Ines [ínès] virina antaŭnomo

Intŝu-tŝuna propronomo, la patro
de Winnetou [vidu volumo I]

Jackie Corner [ĝeki korna] prop-
nomo

Jambarikoj („Yambarico“) „radik-
fosistoj“, komanĉa tribo“

Johanna [johana] antaŭnomo; ĉefrolo
en *Die Jungfrau von Orléans* (La Virg-
ulino de Orleano) de › Schiller

Josy Tailor [ĝosi tejler] propronomo

Juárez › Benito Juárez

jury [ĝiri] *ĵurio, juĝistaro*

Kajovajoj („Kiowas“) indiana tribo
kalumeto pacopipo

Kanawaha [kanavaha] „flanka rivero
de la Ohio en Okcidenta Virginio“

Kansas [kenzes] nomo de rivero

kanuo indiantipa boato

Kentucky [kentaki] amerika ŝtato

Keya Paha [keja paha] nomo de
rivero; „flankrivero de la rivero
Niobrava“

kinikiniko indianspeca tabako

Klekih-petra [kleki petra] *Blanka
Patro*; propronomo

Komanĉoj („Komantschen“) indiana
tribo

Koŝa-pehve propronomo

kreolo francdevena enmigrinto

kukuks-klano rasista sekto

La Grange [la grejnĝ] nomo de urbo
lady [lejdi] *sinjorino, damo*

lagerbier [lâgerbir] speco de biero

Laguna de Santa Maria nomo de
lago

Lajanero-apaĉoj ["Llanero-Apat-
schen"] apaĉa tribo

landlord [lendlord] *mastro, gastisto*

Lange [lange] propronomo

Las Animas [las ânimas] nomo de
loko

Las Moras Creek [las moras krik]
nomo de rivereto

lawyer [loja] *advokato*

Leona nomo de monto

leggings [leginz] indiana pantalono

Liddy [lidi] nomo de pafilo

Llano Estacado [ljano estakado]
nomo de dezerto

locksmith [loksmiz] ŝlosfaristo;
seroristo

lodging-house [loĝin haŭs] hotelo

Louisiana [luiziêna] amerika ŝtato

Louisville [lûivil] nomo de urbo
Ludwig Umland [ludvik uland] germana poeto
Lyons [lajenz] nomo de urbo
Mac Fletcher [mek fleĉa] propronomo
madam [medem] (*mia*) *sinjorino*
Manitou [mânitu] indiana esprimo por Dio
Mankizita nomo de rivero; „nun estas nomata White River“
mann [man] *viro, homo*
Mary Stuart [meri stjuart] skotlanda regino; ĉefrolo en *Maria Stuart* de Friedrich Schiller
massa [masa] neglekte por *mastro*
master [masta] *mastro*
Matagorda nomo de urbo
Max [maks] *Maĉjo*; mallonga formo de › Maximilian
Maximilian [maksimilian] Ferdinando Maksimiliano de Aŭstrio; de Francujo destinita imperiestro de Meksikio
Medina teksasa distrikto
Meißner [majсна] propronomo
mejlo „angla mejlo = 1,609 km:oj“
Merrill [meril] propronomo
Meskalero-apaĉoj nomo de apaĉa tribo
meŝ’ŝur [meŝer] *sinjoro*; angla elparolo de la franca *monsieur*^f
Mexico [mêksiko] Meksikujo; nomo de ŝtato
Misisipo nomo de rivero
miss [mis] *fraŭlino; juna virino*
Missionary Ridge [mîŝeneri riĝ] „montara kresto apud Chattanooga en Tenesio“
missis [misis] *sinjorino*, komunlingve por „mistress“

Mississippi [misispi] *Misisipo*; nomo de rivero
mississippi steamer tipa vaporŝipo sur la Misisipo
Missouri [misuri] Misurio; amerika ŝtato
mokassin [môkasin] *mokaseno*; indian-speca ŝuo
Mokvioj („Moqui“) indiana tribo
Montezuma fama azteka imperiestro
Moral [morâl] nomo de rivereto
Morelos nomo de rivereto
Mormono kristana kredokomunumo
Mr. [Mister] [mista] *sinjoro*
mulatino *duonnegrino*; filino de negro kaj blankulo
Müller [mila] ofta germana propronomo
my boy [maj boj] *mia knabo; mia filo*
Navahoj („Navajos“) indiana tribo
Napoléon III^a [napoleôn] franca imperiestro
Nebraska nomo de rivero
Neckar [neka] rivero en Germanujo
Neu-Ulm [noj ulm] urbo en Germanujo
New Orleans [nju orlinz] nomo de urbo
New Venango [nju venenĝo] nomo de nafto-ekspluatejo
New York [nu jork] *Novjorko*, urbo kun ĉefa haveno
New Yorker Staatszeitung [nu jorka ŝtâccajtun] *Ŝtata Gazeto de Novjorko*, nomo de gazeto
nigger [niga] *finegro*; malestima esprimo pro afrikdevenuloj
Nigrapiedoj („Schwarzfüße“) nomo de tribo

Niĥoroj („Nijoras“) indiana tribo
Niobrara River [niobrara riva] nomo de rivero

nonsense! [nonsenc] *sensensaĵo!*; *stult-
aĵe!*

Nueces [nueses] nomo de dezerto
nugget [naget] pli aŭ malpli granda ora bulo

Nugget-tsil [naget cil] nomo de monto

Ohlert [olat] familia nomo

Ojo-koltsa („Oyo-koltsa“) propranomo

Okanando-suoj („Okananda-Sioux“) indiana tribo

Old Death [old dez] *Olda Morto*; honoriga nomo

Old Firehand [old fâjerhend] *Olda Fajromano*; honoriga nomo

Old Shatterhand [old ŝetahend] *Olda Smeŝmano*, *Olda Bategmano*; honoriga nomo

Omaha nomo de urbo

open *maldensejo*, *malfermitejo*

Orléans [orleôn] *Orleano*; nomo de urbo en Francujo

Othello [otelo] propranomo; ĉefrolo en *The Tragedy of Othello*, *The Moor of Venice* („La Tragedio de Otelo, la Maŭro de Venecio“) de William Shakespeare

Parish Orleans [periŝ orlînz] regiono en › Louisiana

Parker › Will Parker

Parranoh [paranô] propranomo

Paso Caballo [paso kabaljo] nomo de marpasejo

patres pastroj

Pea Ridge [pi riĝ] nomo de monto

Pecos › Rio Pecos

pedlar [pedla] *vaganta vendisto*

Pedro propranomo

peón [peôn] *laboristo*, *servisto*

Pierre Jean de Béranger [pjer ĵon de beronĵê] franca poeto

Pike [Pajk] propranomo

Pimoj insulta nomo por la apaĉoj

placer [plejsa] ortrovejo

Pluto nomo de hundo

Pocahontas [pokahontas]: „la filino de la ĉefo de la Apomatoksoj, Paŭhata en Virginio, vivis en la unua duono de la 17^a jarcento, kaj ludis rolon en la koloniigado de la lando. Ŝia nomo per tio akiris famon per proverbo“

Panioj („Pawnees“) indiana tribo

Ponkoj („Poncas“) indiana tribo

Pontchartrain [ponĉarten] nomo de lago

pooh! [pu] *ba!*, *ba!*; esprimo de surpriziĝo

Poplar Bluff [poplar blaf] nomo de urbo

Prairie du Chien „hundoprerio“; nomo de urbo

Presidio San Vicente [presîdio san vinsente] nomo de distrikto

pshaw! [pŝo] esprimo de malrespekto
pueblo piramidforma konstruaĵo de la › meskalero-apaĉoj

punks [panks] *tindro*, *bruligilo*

raccoon [rekûn] *prociono*, *lavurso*

raid [rejd] *rajdartaĵoj*

ranchero [ranĉero] *bienestro*

ranch [ranĉo] *ranĉo*, *bieno*

Red River [red riva] nomo de rivero

redman [redmen] *ruĝa viro*; indiano

reel [ril] speco de danco

religioso [religioso] *ordenulo*

Ribanna [ribana] propranomo

- rifle** [rajfel] pafilo
- Rio Boxo de Natchitoches** [rio boĥo de naĉitoĉes] nomo de rivero
- Rio Conchos** [rio konĉos] nomo de rivero
- Rio Frio** nomo de rivero
- Rio Grande (del Norte)** nomo de rivero
- Rio Leona** nomo de rivero
- Rio Moral** [rio morâl] nomo de rivero
- Rio Nueces** [rio nueses] nomo de rivero
- Rio Pecos** [rio pekos] nomo de rivero
- Rio Salado** nomo de rivero
- Rollins** [rolinz] propronomo
- rowdy** [raŭdi] *batemulo, fibubo*
- Sabinal** [sabinâl] nomo de urbo
- saloon** [selûn] *salono; ĉambrego uzata kiel drinkejo aŭ dancejo*
- Saltillo-kovrilo** [saltiljo] kovrotuko farita en la maniero de Saltillo (meksika urbo)
- Sam Hawkens** [sem hokins] propronomo
- Sandia** › Tadeo Sandia
- San Antonio** [san antônio] nomo de urbo
- San Francisco** [sen frensisko] nomo de granda urbo apud la Pacifika Oceano
- Santer** [senter] propronomo, murdo de la patro kaj fratino de Winnetou
- Saskatchewan** [seskeĉuen] nomo de rivero
- Schiller** [ŝila] germana poeto, dramisto kaj filozofo
- scout** [skaŭt] *skolto; vojtrovinto*
- settlement** [sêtelment] *kolonio, ekloĝejo*
- settler** [setla] *koloniisto, ekloĝanto*
- señor** [senjôr] *sinjoro*
- Señor Capitán de Caballeria** [senjôr kapitân de kabaleria] *Sinjoro Kapitano de la Kavalerio*
- señora** [senjora] *virino, edzino*
- señorita** [senjorita] fraŭlino; juna virino
- shears and scissors** [ŝirz end skisorz] *raziloj kaj tondiloj*
- shears for pruning trees** [ŝirz for prunin triz] *tondiloj pro deigi branĉetojn*
- shears for shearing sheep** [ŝirz for ŝirin ŝip] *tondiloj pro senlanigi ŝafojn*
- Shelby** [ŝelbi] nomo de urbo
- Sheridan** [ŝêriden] propronomo
- sheriff** [ŝerif] *ŝerifo; loka policisto*
- shut** [ŝat] *densejo; fermitejo*
- Sierra Blanca** [sjera blanka] nomo de ebenaĵo
- skalper** *ĉasisto, okcidentulo; skalpakiranto*
- skunk** [skank] *mefito*
- slap in the face** [slep in ze fejs] *bato en la vizago; vangofrapo*
- Sonora** nomo de dezerto en Kalifornio
- St. Louis** [sent luis] nomo de urbo
- state-attorney** [stejt atorni] *ŝtata advokato*
- steamboat** [stimbót] *vaporboato*
- steamer** [stima] *vaporŝipo, vaporboato*
- Stone** › Dick Stone
- stop!** *haltu!; ĉesu!*
- store** [stor] vendejo
- storekeeper** [stôrkipa] *vendisto*
- Suoj** („Sioux“) indiana tribo
- Suo-Ogelaloj** („Sioux-Ogellallah“) indiana tribo
- surveyor** [servejer] *terenmezuristo*
- squatter** [skvoter] *terokupisto; okupanto de ankoraŭ ne kulturita lando*

squaw [skvo] *edzino; virino*

Ŝarlih [ŝarli] indiana elparolo de la angla antaŭnomo *Charly*, la germana *Karl*

Tah-ŝa-tunga („Tah-scha-tunga“) propranomo

Tabal [tabâl] nomo de urbo

Tadeo Sandia propranomo

Tailor › Josy Tailor

Tampico [têmpiko] nomo de urbo

Tangua [tângua] propranomo, ĉefo de la › Kajovajoj

Tarakono-apaĉoj („Taracone-Apat-schen“) apaĉa tribo

Tekama nomo de urbo

Tevua-ŝohe („Tevua-schohe“) *Fajrostelo*, propranomo

Texas [teksas] *Teksaso*; amerika ŝtato

the devil! [ze devel] *la diablo!*; esprimo de malakcepto

Tom Finnetey [tom fineti] propranomo

Topioj („Topias“) indiana tribo

trader [trejder] *komercisto*

trapper [trepa] *okcidentulo; migrulo*

Turkey Creek [terki krik] nomo de rivereto

uf! indiana interjekcia esprimo de atentigo aŭ surpriziĝo

Uhlmann [ulman] propranomo

Uncle Sam [ankel sem] *onklo Samĉjo*; tie ĉi: nomo de hotelo

Uvalde teksasa distrikto

Valparaiso marborda urbo en Ĉilujo

vaquero [vakero] *vakero; bovpastisto*

Vera Cruz [vera kruz] nomo de urbo

Vermont [vermônt] *Vermonto*; amerika ŝtato

Vicksburg [viksberg] nomo de urbo

Zunjoj („Zuñi“) indiana tribo

zounds! [zaŭnc] *nu!, ha!*; esprimo de ega surpriziĝo aŭ ekĉagreniĝo

Quintana [kintana] nomo de urbo

Quicourt [kikûr] nomo de rivero; „Origine la rivero estis nomata ‚*Eau qui court*‘ (Kuranta Akvo), el kiu evoluigis la mallongigo ‚*Quicourt*‘. Nun li estas nomata Nio-brara River.“

wampum [vampûm] perloteksaĵa zono, uzita kiel monsystemo aŭ pro registri gravajn okazaĵojn

Washington [vôŝinten] *Vaŝingtono*; ĉefurbo de la Unuiĝintaj Ŝtatoj

Webster [vebsta] propranomo

Wharton [vorten] nomo de urbo

wherefore? [verfôr] *pro kio?; kial?*

wigwam [vigvam] indiana konusforma tendo, loĝejo

wildwest [vildvêst] *sovaĝokcidento*

Will Parker [vil parker] propranomo

William [viljem] antaŭnomo

Winnetou [vînetu] propranomo

Wyoming [vajômin] *Vajomingo*; amerika ŝtato

yankee [jenki] nordŝtatano

yankee-doodle [jenki dudel] nordŝtata kanto

yankee-hounds [jenki haŭndz] *nordŝtataj hundoj*; insultvorto

Yellowstone [jêloston] nomo de rivero kaj regiono

yes [jes] *jes*

you [ju] *vi*

your servant [jor servent] via servanto; diraĵo de ĝentileco